

ความสัมพันธ์ระหว่าง แบบแผนการเผชิญปัญหากับความพึงพอใจในครอบครัว ของผู้ดูแลเด็กสมองพิการ

วิยดารัตน์ ธีรวัชรวิทย์, สค.ม.¹

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจการทำนายของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ดูแลและของเด็กสมองพิการ และแบบแผนการเผชิญปัญหา ที่มีต่อความพึงพอใจในครอบครัว

วิธีการ: กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็กสมองพิการที่รับบริการแผนกผู้ป่วยนอก สถาบันราชานุกูล จำนวน 106 ราย ซึ่งเก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดแบบแผนการเผชิญปัญหา ซึ่งแบ่งเป็น 3 แบบแผน คือ แบบแผนที่ 1 ความกลมเกลียวกันในครอบครัว แบบแผนที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งของตนเอง แบบแผนที่ 3 ความเข้าใจสถานการณ์ดูแลสุขภาพ ส่วนแบบวัดความพึงพอใจในครอบครัว แบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านโครงสร้างครอบครัว ด้านการดำเนินบทบาท และด้านความเปราะบาง วิเคราะห์ข้อมูลใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผล: ผู้ดูแลใช้การเผชิญปัญหาทั้ง 3 แบบแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้แบบแผนที่ 1 มากที่สุด และแบบแผนที่ 2 น้อยที่สุด ความพึงพอใจในครอบครัวด้านความเปราะบางอยู่ในระดับมาก ด้านโครงสร้างครอบครัวอยู่ในระดับมาก และด้านการดำเนินบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในครอบครัวมากที่สุด คือ แบบแผนการเผชิญปัญหา ($Beta=.406$) รองลงมา คือ จำนวนปีที่ผู้ดูแลได้รับการศึกษา ($Beta=.307$) อายุเด็กสมองพิการ ($Beta=.233$) และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ($Beta=.176$) ซึ่งร่วมกันทำนายความพึงพอใจในครอบครัวของผู้ดูแลได้ร้อยละ 35.3 ($R^2=.353$ $p.<.001$)

สรุป: การเผชิญปัญหา ส่งผลต่อความพึงพอใจในครอบครัวของผู้ดูแลเด็กสมองพิการ ดังนั้นบุคลากรทีมสุขภาพ ควรส่งเสริมให้ผู้ดูแลมีการเผชิญปัญหาที่เหมาะสม โดยเน้นผู้ดูแลที่เผชิญปัญหาน้อย การศึกษาน้อย รายได้ไม่พอใช้ เด็กป่วยที่อายุน้อย และสมาชิกครอบครัวน้อย

---

¹ สถาบันราชานุกูล